

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.48.3.2023.AS

Wrocław, 13 listopada 2023 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały nr LXXII/787/23 Rady Miejskiej Karpacza z dnia 25 października 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie miasta Karpacz, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Karpacz.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Karpaczu na sesji w dniu 25 października 2023 r. podjęła uchwałę nr LXXII/787/23 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie miasta Karpacz, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Karpacz, zwaną dalej „uchwałą”.

Przedmiotowa uchwała została przekazana do Wojewody Dolnośląskiego platformą ePuap i wpłynęła do organu nadzoru w dniu 31 października 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził, że

- § 2 ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 ze zm.) oraz § 11 i 17 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202), zwanego dalej rozporządzeniem, polegającym na przekroczeniu upoważnienia ustawowego.

Uchwała Rady Miejskiej Karpacza nr LXXII/787/23 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz określenia warunków korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Karpacz podjęta została, jako realizacja upoważnienia z art. 15 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym: „Określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego.”, jednakże w ocenie organu nadzoru regulacje § 2 ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego.

W § 2 ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały Rada postanowiła, że: „ Operatorzy i przewoźnicy posiadający właściwą zgodę na korzystanie z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Karpacz zobowiązani są do 1) wywieszania aktualnych rozkładów jazdy i innych informacji dla pasażerów wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych, tj. w wiacie przystankowej lub na słupku; 2) aktualizowania rozkładów jazdy , a także jego wymiany w przypadku gdy przestanie być czytelny lub zostanie zniszczony; 5) utrzymania tablicy z rozkładem jazdy w należnym stanie technicznym”.

Zapisy § 2 ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały wykraczają poza upoważnienie ustawowe, nie dotyczą bowiem warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych lecz umieszczenia informacji na przystankach komunikacyjnych. Organ stanowiący gminy nie może zobowiązać do działań związanych z udostępnianiem pasażerom rozkładów jazdy na przystankach autobusowych, a ustanowienie takiej regulacji istotnie narusza przepisy § 11 ust. 1 i 3 rozporządzenia. Rozporządzenie w sprawie rozkładów jazdy określa bowiem, że to właściciel albo zarządzający przystankiem komunikacyjnym zamieszcza informację dotyczącą rozkładu jazdy na danym obiekcie, zaś przewoźnik zobowiązany jest jedynie do przekazania kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu.

Brak jest zatem podstaw prawnych do regulacji obowiązków przewoźnika odnośnie zasad umieszczania rozkładów jazdy na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Karpacz.

Ponadto w kontekście zobowiązania do utrzymywania tablicy z rozkładem jazdy w należyтым stanie technicznym, trzeba zauważyć, że zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia - „Ponoszenie kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy na przystanku komunikacyjnym lub dworcu oraz w systemie informacji dla pasażera, w transporcie drogowym oraz innym szynowym, odbywa się na podstawie umowy”.

W tym miejscu należy również wskazać na art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.), zgodnie z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W tym świetle niedopuszczalnym jest, aby strona przyszłej umowy tu: przewoźnik nie miał wpływu na jej treść, z uwagi na to, że jej postanowienia reguluje podjęta uchwała rady narzucająca jednostronne rozwiązanie dla strony umowy. Kształtowanie postanowień umowy powinno mieć miejsce przy jej zawieraniu, a nie w uchwale będącej aktem prawa miejscowego, który podejmowany jest w oparciu o normę ustawową.

Odnosząc się do regulacji zawartej w § 2 ust. 7 pkt 5 załącznika nr 2 do uchwały należy wskazać, że w orzecznictwie sądów administracyjnych została ona uznana jako istotnie naruszająca prawo. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt III SA/Gl 711/22 orzekł, że „jak stanowi § 17 ust. 1 w/w rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej ponoszenie kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy na przystanku komunikacyjnym lub dworcu oraz w systemie informacji dla pasażera, w transporcie drogowym oraz innym szynowym, odbywa się na podstawie umowy. Zatem to przy zawieraniu umowy strony tej umowy kształtują postanowienia dotyczące ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji o rozkładach jazdy na przystanku komunikacyjnym. Niezgodnym zatem z prawem jest zapis uchwały, którym Rada Gminy arbitralnie i wprost nakłada na przewoźnika obowiązek utrzymania rozkładu jazdy w należyтым stanie technicznym O tym na kim będzie ciążył obowiązek utrzymania w należyтым stanie technicznym tabliczek rozkładu jazdy decyduje umowa cywilnoprawna, a nie przepisy zakwestionowanej uchwały.”

Wobec powyższego stwierdzić trzeba, że § 2 ust. 7 pkt 1, 2 i 5 załącznika nr 2 do uchwały podjęty został z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz § 11 i § 17 rozporządzenia w sprawie rozkładów jazdy.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski